

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave
Ministry of Local Government Administration

Raporti i përmbushjes së obligimeve të komunave nga Agjenda Evropiane për periudhën Janar–Dhjetor 2021

Prishtinë, 2022

Përmbajtja

Shkurtesat.....	3
Hyrje	4
Përmbledhje Ekzekutive	5
1. KRITERET POLITIKE.....	7
1.1 Administrata Publike	7
1.2 Avokati i popullit.....	9
1.3 Shoqëria civile.....	9
1.4 Lufta kundër korrupsionit dhe kundër terrorizmit	9
1.5 Mbrojtja dhe trashëgimia kulturore	11
2. KRITERET EKONOMIKE.....	13
2.1 Ekzistenca e ekonomisë funksionale e tregut	13
2.2 Tatimet.....	13
2.3 Ndërmarrjet dhe politikat e industrisë	14
3. STANDARDET EVROPIANE.....	14
3.1 Bujqësia dhe zhvillimi rurale.....	14
3.2 Energjia.....	15
3.3 Statistikat.....	15
3.4 Gjyqësori dhe të drejtat themelore	16
3.5 Mbrojtja e minoriteteve.....	19
3.6 Drejtësia, liria dhe siguria	19
3.7 Menaxhimi i kufirit dhe migracioni	20
3.8 Arsimi dhe kultura.....	21
3.9 Mjedisi	22
3.10 Mbrojtja e konsumatorit dhe e shëndetit publik	22
4. VEPRIMET E NDËRMARRA NGA KOMUNAT ME RASTIN E COVID -19.....	23
REKOMANDIMET.....	24

Shkurtesat

BE	Bashkimi Evropian
EVSE	Ekipet Vepruese për Siguri
KE	Komisioni Evropian
KKSB	Këshilli Komunal për Siguri në Bashkësi
KLSP	Këshillat Lokale për Siguri Publike
MAPL	Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
MSA	Marrëveshja e Stabilizim Asociimit
MSH	Ministria e Shëndetësisë
OJQ	Organizata joqeveritare
PKZMSA	Programi Kombëtar i Zbatimit të MSA-së

Hyrje

Ky raport paraqet implementimin e obligimeve të komunave, që burojnë nga Agjenda Evropiane gjatë periudhës Janar- Dhjetor 2021. Duke pasur parasysh se Programi Kombëtar i Zbatimit të MSA është dokument ligjërësht i detyrueshëm për të gjitha Institucionet e Kosovës, Ministria Administrimit të Pushtetit Lokal është përkushtuar në përmbushjen e obligimeve të komunave që dalin nga Agjenda Evropiane.

Me qëllim të koordinimit të aktiviteteve, MAPL ka zhvilluar disa mënyra të adresimit tëçështjeve në nivel lokal për të shtyrë para agjendën evropiane, duke veçuar: koordinimin e procesit të planifikimit, hartimin e planit të përgjithshme për obligimet e komunave në procesin e integritetit evropian, hartimin e planeve individuale të komunave si dhe hartimin e raportit të përmbushjes së obligimeve të komunave që dalin nga Agjenda Evropiane për dy periudha brenda vitit Janar-Qershor dhe Janar-Dhjetor.

Raporti ka rol të rëndësishëm dhe domethënës mbi zhvillimin e aktiviteteve të nivelit lokal në fushën e integritetit evropian, marrë parasysh përgjegjësinë që kanë komunat në raport me qytetarët dhe institucionet publike. Qëllimi i këtij raporti është prezantimi dhe ofrimi i të dhënave të komunave për qytetarët, institucionet vendore dhe ndërkombëtare, organizatat joqeveritare si dhe çdo grupi tjetër të interesit, bazuar në kriteret e përcaktuara nga Bashkimi Evropian.

Përmbledhje Ekzekutive

Gjatë periudhës Janar –Dhjetor2021 kanë raportuar38 Komuna të Republikës së Kosovës.Raporti është i bazuar në55 veprime/masa dhe 177 pyetje/indikator që bien në përgjegjësi dhe kompetencë të komunave, për të cilat Ministria Administrimit të Pushtetit Lokal ka kërkuar veprime konkrete nga komunat. MAPL në komuna ka adresuar të gjitha çështjet që burojnë nga PKZMSA, nga konkluzionet e nënkomiteteve sektoriale si dhe nga sfidat e raportit të KE-së për Kosovën. Sa i përket strukturës së gjithmbarshme, raporti përqendrohet në fushat kryesore të aktiviteteve të cilat kanë të bëjnë me kriteret politike, kriteret ekonomike, standardet evropiane si dhe raporti pasqyron gjendjen reale të arriturve të komunave, por njëkohësisht edhe të sfidave për vitet në vijim.Duke pasur parasysh zhvillimin e pandemisë COVID-19 dhe kontributin e komunave në këtë fazë, raporti përfshin edhe kapitullin e pandemisë COVID-19.

Nëkuadër të**kritereve politike**prezantohet arritja e nivelit lokal në fushat:

- Administrata publike,
- Avokati i popullit,
- Shoqëria civile,
- Lufta kundër terrorizmit,
- Mbrojtja dhe trashëgimia kulturore.

Bazuar në të dhënat e ofruar nga komunat, gjatë periudhës Janar-Dhjetor2021 komunat e Republikës së Kosovës kanë arritur t'i përmbushin 56% të aktiviteteve të planifikuara për realizim.

Nëkuadër të**kritereve ekonomike**prezantohet arritja e nivelit lokal në fushat:

- Ekzistenca e ekonomisë funksionale e tregut,
- Tatimet,
- Ndërmarrjet, politikat e industrisë dhe tregu i brendshëm.

Bazuar në të dhënat e ofruar nga komunat, gjatë periudhës Janar-Dhjetor 2021 komunat e Republikës së Kosovës kanë arritur t'i përmbushin 74% të aktiviteteve të planifikuara për realizim.

Nëkuadër të**standardeve evropiane**, prezantohet arritja e nivelit lokal në fushat:

- Bujqësi dhe zhvillimi rural,
- Energji,
- Gjyqësori dhe të drejtat themelore, mbrojtja e minoriteteve,
- Drejtësi,
- Liria dhe siguria,

- Menaxhimi i kufirit dhe migracioni,
- Arsimi dhe Kultura,
- Mjedisi dhe mbrojtja e konsumatorit dheshëndetit publik.

Bazuar në të dhënat e ofruar nga komunat, gjatë periudhës Janar-Dhjetor 2021 komunat e Republikës së Kosovës kanë arritur t'i përmbushin 56% të aktiviteteve të planifikuara për realizim. Në total komunat kanë arritur t'i përmbushin 62% të obligimeve të komunave që burojnë nga Agjenda Evropiane, që bien nën përgjegjësinë e implementimit të qeverisjes lokale.

Duke pasur parasysh gjendjen e krijuar nga pandemia COVID-19 ku ishte e domosdoshme marrja e masave me qëllim të mbrojtjes të shëndetit publik, gjatë kësaj periudhe ka pasur pezullime të përkohshme të zhvillimit të aktiviteteve, të cilat kanë ndikuar në ulje të dukshme në përmbushjen e këtyre obligimeve. Në kuadër të kapitullit të pandemisë COVID-19 prezantohet menaxhimi i gjendjes së COVID-19 në nivel lokal duke përfshirë masat të cilat janë ndërmarr nga komunat konform udhëzimeve të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Institutit Kombëtar të Shëndetësisë Publike të Kosovës.

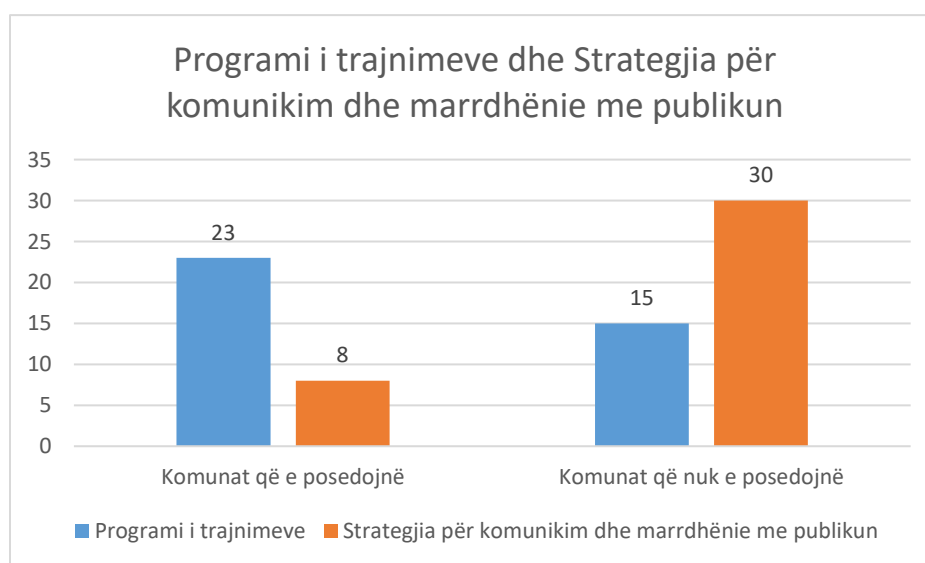
1. KRITERET POLITIKE

1.1 Administrata Publike

Një nga fushat kryesore që bënë pjesë në kuadër të kriterëve politike është funksionimi i administratës publike lokale. Në kuadër të kësaj fushe, komunat e Republikës së Kosovës kanë ndërmarr aktivitete lidhur me sigurimin e kapaciteteve të nevojshme për administratën lokale, rritjen e cilësisë së shërbimeve publike për qytetarë, rritjen e efikasitetit dhe transparencës, si dhe ndërtimin e mekanizmave më efikas të llogaridhënies në raport me qytetarët.

Në kuadër të masave për ngritjen e kapaciteteve të burimeve njerëzore, 23 komuna kanë hartuar programin e trajnimeve ndërsa në 15 komuna (Ranillug, Deçan, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Podujevë, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Gjakovë, Ferizaj, Mamushë, Malishevë, Novobërdë, Zubin Potok) nuk është hartuar programi i trajnimeve për periudhën raportuese.

Me qëllim të përmirësimit të mëtejshëm të kornizës së politikave në fushën e administratës, në pasqyrën e të dhënave të komunave shohim se nga 38 komuna raportuese 8 komuna (Gjakovë, Vushtrri, Malishevë, Lipjan, Skenderaj, Graçanicë, Rahovec, Pejë) e kanë hartuar Strategjinë për Komunikim dhe Marrdhënie me Publikun, ndërsa në 30 komuna (Gjilan, Shtime, Ranillug, Suharekë, Obiliq, Mamushë, Ferizaj, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Klinë, Kaçanik, Junik, Gllogoc, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Viti, Klokot, Istog, Podujevë, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Fushë Kosovë, Hani Elezit) ende nuk është hartuar kjo strategji. Nga të dhënat, shihet se një pjesë e madhe e komunave ende nuk kanë hartuar Strategjinë për Komunikim dhe Marrdhënie me Publikun si rrjedhojë e stafit të reduktuar në punë për shkak të pandemisë COVID-19, mungesës së stafit profesional për hartim të strategjive sidomos sektorin e komunikimit publik etj.

Grafikoni 1: Programi i trajnimeve dhe Strategjia për komunikim dhe marrdhënie me publikun

Po ashtu është parë nivel i ulët i hartimit të planit vjetor të komunikimit ku deri më tani vetëm 10 komuna kanë hartuar planin vjetor të komunikimit, ndërsa 28 komuna (*Gjilan, Shtime, Ranillug, Suharekë, Obiliq, Mamushë, Ferizaj, Lipjan, Novobërdë, Zubin Potok, Dragash, Kaçanik, Pejë, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Klokot, Istog, Podujevë, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Fushë Kosovë, Malishevë, Gjakovë, Vushtrri*) nuk kanë plan vjetorë të komunikimit.

Sa i përket zbatimit të Udhëzimit Administrativ (MAPL) nr. 06/2018 për standardet minimale të konsultimit publik, janë 31 komuna të cilat kanë raportuar se është duke u zbatuar ky udhëzim, në 3 komuna (*Lipjan, Novobërdë, Vitis*) është raportuar se është duke u zbatuar pjesërisht si dhe në 4 komuna (*Ferizaj, Graçanicë, Mitrovicë e Veriut, Zubin Potok*) është deklaruar se ky udhëzim nuk është duke u zbatuar.

Mirëpo nëse shohim të dhënat e paraqitura në vijim mund të vërejmë që akoma nuk është në nivel të duhur zbatimi i udhëzimit administrativ, pasi që rezultatet e konsultimit publik me raportin e të gjitha propozimeve të ofruara nga qytetarët me sqarimet e nevojshme lidhur me arsyet e refuzimit të kërkesave të qytetarëve apo grupeve tjera të interesit publikohen vetëm në 15 komuna, ndërsa në 23 komuna (*Gjakovë, Gjilan, Suharekë, Klinë, Junik, Kaçanik, Graçanicë, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Fushë Kosovë, Partesh, Zveçan, Kamenicë, Viti, Obiliq, Lipjan, Malishevë, Ranillug, Shtime, Vushtrri, Mamushë, Ferizaj, Zubin Potok*) nuk publikohen.

Udhëzimi Administrativ (MAPL) nr. 06/2018 për standardet minimale të konsultimit përcakton se në çdo komunë, përgjegjës për koordinimin e procesit të konsultimit publik është njësia/zyrtari për komunikim publik, në përputhje me këtë deri më tani janë vetëm 17 komuna kanë caktuar zyrtarin përgjegjës, në 17 komuna (*Gjilan, Shtime, Ranillug, Mamushë, Zubin Potok, Podujevë, Viti, Istog, Zveçan, Prishtinë, Fushë Kosovë, Deçan, Dragash, Klinë, Junik, Graçanicë, Mitrovicë e Veriut*) nuk është caktuar si dhe në 4 komuna (*Ferizaj, Vushtrri, Novobërdë, Hani Elezit*) është caktuar përgjegjëse zyra për komunikim me publikun.

Sipas të dhënave të raportuara, nga katër komunat e veriut të Republikës së Kosovës, në 3 komuna (*Leposaviq, Zubin Potok dhe Mitrovicë e Veriut*) kanë themeluar drejtoritë komunale dhe janë emëruar drejtorët e drejtorive ndërsa në 1 komunë (*Zveçan*) nga 13 drejtori komunale të parapara me statut të komunës janë emëruar vetëm 3 drejtori komunale. Sa i përket themelimit të qendrave për shërbim të qytetarëve në 3 komuna (*Leposaviq, Zveçan, Zubin Potok*) nuk janë themeluar ndërsa në 1 komunë (*Mitrovicë Veriore*) është themeluar.

Sistemi i intranetit në kuadër të shërbimeve administrative që ofron komuna dhe sipas raportimeve të bëra nga komunat, është duke funksionuar në 4 komuna (*Zubin Potok, Leposaviq, Mitrovicë Veriore, Zveçan*).

Sipas të dhënave të pranuar nga komunat numri i të punësuarave të komuniteteve jo shumicë, në 30 komuna është 462 të punësuar nga radhët e komuniteteve joshumicë, në 1 komunë

(Kaçanik) nuk ka të punësuar të komuniteteve jo shumicë, 3 komuna (Glogoc, Junik, Hani Elezit) nuk kanë komunitete jo shumicë si dhe 4 komuna (Ranillug, Mamushë, Graçanicë, Pejë) nuk ka ofruar informacione.

1.2 Avokati i popullit

Rritja e përgjegjësisë së qeverisjes lokale karshi kërkesave/rekomandimeve nga Avokati i Popullit për ndërmarrjen e veprimeve konkrete për qeverisjen lokale mbetet prioritet edhe gjatë vitit 2021, nga 38 komuna janë 12 komuna (Gjilan, Lipjan, Ferizaj, Obiliq, Vushtrri, Viti, Zveçan, Partesh, Prishtinë, Fushë Kosovë, Skenderaj, Mitrovicë Veriore) të cilat kanë pranuar 22 kërkesa/rekomandime nga Institucioni i Avokatit të Popullit, ku prej tyre janë kthyer 13 përgjigje pozitive dhe 6 kërkesa gjenden në proces të shqyrtimit.

1.3 Shoqëria civile

Nga të dhënat e ofruara gjatë raportimit shohim se komunat në vazhdimësi kanë përkrahur shoqërinë civile duke i ofruar mbështetje dhe bashkëpunim. Nga të dhënat e pranuar një numër i konsiderueshëm i komunave kanë ofruar mbështetje financiare për projektet e OJQ-ve. Në 28 komuna është ndarë buxhet në vlerë 2,191,156.34 euro. ndërsa 10 komuna (Ranillug, Mamushë, Ferizaj, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Junik, Shtërpçë, Klokot, Partesh) nuk ka ndarë buxhet. Me këtë mbështetje financiare janë përkrahur 1025 OJQ me 3405 projekte.

Për nxitjen dhe stimulimin e aplikimit të shoqëris civile në projekte komunale janë 28 komuna që kanë ndërmarr këto veprime: *informime përmes radiove lokale, rrjeteve sociale dhe thirrjeve në ueb faqe komunale, organizime të takimeve informuese për procedurat e aplikimit, ofrimi i ndihmës për plotësimin e dokumentet aplikuese, trajtim i barabart dhe mosdiskriminim i aplikuesve, janë krijuar lehtësira respektivisht në ofrimin e infrastrukturës së përshtatshme për zhvillimin e projekteve, bashkëpunim ingusht me OJQ, përkrahje për projektet multi-etnike etj.* Kurse 10 komuna (Mamushë, Zubin Potok, Deçan, Rahovec, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Klokot, Hani Elezit, Partesh) nuk kanë ndërmarr ndonjë veprim.

1.4 Lufta kundër korrupsionit dhe kundër terrorizmit

Një ndër objektivat e cila buron edhe nga strategjia për parandalimin e ekstremizmit të dhunshëm dhe radikalizmit që shpie në terrorizëm është ngritja e kapaciteteve të institucioneve për të identifikimit të hershëm të faktorëve dhe proceseve të radikalizmit, më këtë qëllim në 8 komuna (Gjilan, Suharekë, Obiliq, Mamushë, Mitrovicë Jugore, Partesh, Prishtinë, Prizren) në bashkëpunim nivelin qendror dhe donatorë janë organizuar trajnime për zyrtarët komunal të arsimit, mësuesit, dhe menaxhmentin e shkollave për të identifikuar të rinjtë që janë në rrezik për ekstremizëm kurse 30 komuna (Gjakovë, Malishevë, Ranillug, Lipjan, Novobërdë, Zubin Potok,

Vushtrri, Shtime, Ferizaj, Deçan, Dragash, Klinë, Kaçanik, Pejë, Junik, Rahovec, Gllogoc, Skenderaj, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Fushë Kosovë, Istog, Klllokot, Podujevë, Zveçan, Hani Elezit, Kamenicë, Viti) nuk është organizuar asnjë trajnim.

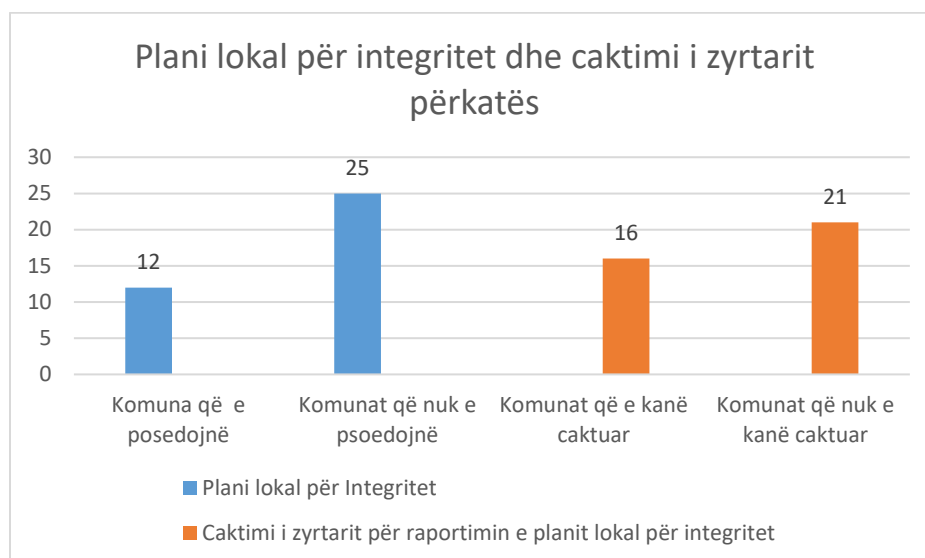
Për mbështetjen dhe parandalimin e luftës kundër terrorizmit, radikalizmit dhe ekstremizmit të dhunshëm, janë 7 komuna (*Gjilan, Ferizaj, Deçan, Istog, Mitrovicë Jugore, Kamenicë, Viti*) të cilat kanë ndërmarrë veprime konkrete për vetëdijesimin e qytetarëve kundër radikalizmit si: *janë zhvilluar takime me rinin, gra dhe strukturat arsimore me qëllim të identifikimit të faktorëve që ndikojnë në rritjen e ekstremizmit, gjithashtu janë bërë diskutime në Këshillat Komunal për Siguri në Bashkësi, në disa komuna është hartuar Strategjia komunale për ndalimin e veprimeve të dhunshme, janë mbajtur takime të rregullta përmes këshillave lokale dhe imamëve të xhamive lokale. etj*, ndërsa 31 komuna (*Gjakovë, Malishevë, Ranillug, Suharekë, Mamushë, Lipjan, Novobërdë, Vushtrri, Shtime, Obiliq, Zubin Potok, Dragash, Klinë, Kaçanik, Pejë, Junik, Rahovec, Gllogoc, Skenderaj, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Fushë Kosovë, Klllokot, Podujevë, Prizren, Hani Elezit, Partesh, Podujevë, Viti*) nuk janë ndërmarr asnjë veprim. Në 38 komuna nuk ka pasur asnjë rast të paraqitur në Këshillat Komunal të Sigurisë në Bashkësi lidhur me ekstremizmin e dhunshëm dhe terrorizmin.

Në bashkëpunim me nivelin qendror në 14 komunë janë krijuar hapësirat e sigurta në shkolla për nxënësit që të bëjnë pyetje privatisht rreth çështjeve të ndjeshme sociale ose identitetit me praktikues trajnuar (pedagog, psikolog, sociolog etj.) në veçanti duke ju kushtuar rëndësi zonave më të targetuara nga radikalizmi derisa në 24 komuna (*Gjakovë, Gjilan, Malishevë, Ranillug, Suharekë, Novobërdë, Zubin Potok, Vushtrri, Shtime, Mamushë, Pejë, Junik, Rahovec, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Fushë Kosovë, Klllokot, Mitrovicë Jugore, Prishtinë, Prizren, Zveçan, Hani Elezit*) nuk ka hapësira të tilla.

Më qëllim të luftimit të korrupsionit, komunat në vazhdimësi në rast të konfliktit të interesit nga zyrtarët komunal kanë deklaruar rastet e konfliktit të interesit. Gjatë vitit 2021, në 32 komuna nuk ka pasur asnjë rast të konfliktit të interesit nga zyrtarët komunal kurse në 6 komuna (*Gjakovë, Shtime, Ferizaj, Gllogoc, Mitrovicë Jugore, Prizren*) janë deklaruar 7 raste. Sa i përket anëtarëve të kuvendit, që kanë deklaruar konfliktin e interesit para marrjes së vendimeve në kuvend të komunës janë 3 komuna (*Podujevë, Fushë Kosovë, Leposaviq*) që kanë deklaruar 4 raste të cilat kanë paraqitur konflikt të interesit.

Planin Lokal për Integritet është hartuar në 12 komuna ndërsa në 26 komuna (*Shtime, Ranillug, Obiliq, Mamushë, Ferizaj, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Klinë, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Viti, Klllokot, Istog, Podujevë, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Fushë Kosovë, Gjilan, Malishevë*) ende nuk është hartuar ky plan. Pjesa më e madhe e komunave nuk e kanë të emëruar zyrtarin që raporton për Planin Lokal të Integritetit, nga 38 komunat raportuese vetëm 12 komuna kanë caktuar zyrtarin përkatës, ndërsa në 27 komuna (*Gjilan, Shtime, Malishevë, Ranillug, Suharekë, Obiliq, Mamushë, Ferizaj, Novobërdë, Deçan, Dragash, Klinë, Junik, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Podujevë, Kamenicë, Hani*

Elezit, Klllokot, Mitrovicë Jugore, Istog, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Fushë Kosovë) nuk ende nuk e kanë caktuar zyrtarin përkatës.

Grafikoni 2: Programi i trajnimeve dhe Strategjia për komunikim dhe marrdhënie me publikun

Sa i përket implementimit të Ligjit për përdorimin e gjuhëve, për krijimin e qasjes për shërbimin në gjuhët zyrtare janë 33 komuna të cilat kanë ndërmarr veprimet si: *organizim i trajnimeve, kurse për gjuhën serbe dhe shqipe, janë punësuar zyrtarë për përkthim, ofrohen shërbime simulante nëpër të gjitha takimet zyrtare, materialet e organeve komunale përkthehen të gjitha në gjuhë zyrtare, shpërndahen broshura të ndryshme për promovimin e të drejtave gjuhësore për të gjitha komunitetet, ndërsa 5 komuna (Vushtrri, Malishevë, Obiliq, Podujevë, Hani Elezit) nuk kanë ndërmarr veprime. Ashtu siç parashihet në Ligjin për përdorimin e gjuhëve si dhe në rregulloret komunale për gjuhët zyrtare, në 33 komuna bëhet publikimi i akteve komunale në gjuhët zyrtare, ndërsa në 4 komuna (Malishevë, Suharekë, Podujevë, Viti) publikimi i akteve bëhet pjesërisht si dhe 1 komunë Zubin Potokut nuk ka ofruar informacione.*

1.5 Mbrojtja dhe trashëgimia kulturore

Në fushën e trashëgimisë kulturore sfidë e komunave vazhdon ende të mbetet hartimi i planeve komunale për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore, pasi që sipas të dhënave të komunave janë vetëm 6 komuna (*Vushtrri, Rahovec, Pejë, Junik, Skenderaj, Prizren*) që është hartuar plani për trashëgimi kulturore.

Për ndërgjegjësimin dhe promovimin e mbrojtjes së trashëgimisë kulturore në 27 komuna janë ndërmarr aktivitetet si në vijim: *fushata vetëdijësuese, shpërndarje të broshurave të ndryshme për trashëgimisë kulturore, organizime të vizitave në muze për nxënës të shkollave të mesme dhe student, emisione promovuese në mediat lokale, organizimi i tryezave promovuese të trashëgimisë kulturore, subvencionim i projekteve për promovimin e trashëgimisë kulturore nga OJQ-të dhe individët, organizimi i ekspozitave kolektive të pikturës, bashkëpunimi me donatorë mbështetës për restaurimin e*

objekteve të trashëgimisë kulturore, shenjëzimi i aseteve të Trashëgimisë Kulturore, janë punuar guida, harta tëmonumenteve, renovimi i objekteve tëtrashëgimis kulturore, harta dixhitale, janë ridizajnuar të gjitha panelet informative turistike, janë botuar libra nga ekspertët e kësaj lëmie.Ndërsa në 11 komuna (Ranillug, Novobërdë, Mamushë,Klinë, Kaçanik, Shtërpcë, Mitrovicë e Veriut, Mitrovicë Jugore, Podujevë, Hani Elezit, Viti) nuk ka pasur aktivitete.

Gjatë kësaj periudhe janë evidentuar 5 raste të ndërtimeve pa leje në 3 komuna (Gjilan, Obiliq, Istog)për të cilat janë ndërmarrë këto masa: *është njoftuar inspektorati për Trashëgimi Kulturore, janë ndërprerëpunimet deri në marrjen e lejes nga organet kompetente ku ka pasur raste të tilla.*

Po ashtu, në 17 komuna janë vendosur pajisjet për monitorimin e sigurisë të objekteve të trashëgimisë kulturore/kishave ortodokse, në5 komuna(Suharekë, Obiliq, Novobërdë, Istog, Kamenicë) janë siguruar pjesërisht si dhe 16 komuna (Gjilan, Malishevë, Ranillug, Ferizaj, Vushtrri, Shtime, Rahovec, Junik, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Mitrovicë Jugore, Partesh, Prishtinë, Zveçan, Hani Elezit, Viti) nuk janë siguruar paisjet për monitorim.

Në 4 komuna(Gjakovë, Rahovec, Klinë, Shtërpcë) janë nënshkruar Memorandume të bashkëpunimit për detyrat dhe përgjegjësitë për mirëmbajtjen e Kishave Ortodokse, në 30 komuna, nuk kanë nënshkruar Memorandume, si dhe 4 komuna(Mamushë, Junik, Dragash, Gllogoc) nuk kanë Kisha Ortodokse.

Për funksionimin e Këshillit të fshtatit për Hoçën e Madhe, komuna e Rahovecit ka siguruar një zyrë në komunë për mbajtjen e mbledhjeve dhe aktivitetet tjera gjithashtu për këtë periudhë është alokuar buxhet në vlerë prej 25.028.00 euro.

Për zbatimin e Ligjit për Qendrën Historike të Prizrenit, për periudhën Janar-Dhjetor 2021 komuna e Prizrenit nuk ka alokuar buxhet. Nuk ka pasur asnjë ndërtim ilegal brenda Zonave të Veçanta të Mbrojtura në Komunën e Prizrenit. Është filluar procesi i legalizimeve të objekteve të ndërtuara pa leje si dhe janë caktuar inspektorët komunal për të inspektuar ndërtimet pa leje në Zonën e Mbrojtur të qytetit. Gjithashtu komuna e Prizrenit me qëllim të rehabilitimit të shtratit të lumit Lumbardhi ka ndërmarrë aktivitete si: *mbrojtja e shtratit të lumit, rehabilitimi i urave të qytetit, mbrojtja nga ujërat e zeza,pastrimi i lumit etj*

Në Komunën e Fushë Kosovës është bërë studimi i fizibilitetit për themelimin e Muzeut të Natyrës i cili është duke u ndërtuar në bashkëpunim me Ministrin e Kulturës, Rinis dhe Sportit.

2. KRITERET EKONOMIKE

2.1 Ekzistenca e ekonomisë funksionale e tregut

Për ofrimin e shërbimeve më të mira për qytetarët është paraparë krijimi i qendrave për regjistrimin e bizneseve (one stop shop-et) të cilat lehtësojnë ofrimin e shërbimeve për biznese përfshirë regjistrimet e tyre, andaj janë 31 komuna të cilat kanë funksionalizuar këto qendra ndërsa mbetet në 7 komuna (*Malishevë, Mamushë, Zubin Potok, Kllokot, Zveçan, Prishtinë, Junik*) funksionalizimi i tyre.

Numri i inspektorëve të tregut në 30 komuna është 53, ndërsa janë 8 komuna (*Prishtinë, Zveçan, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Obiliq, Zubin Potok, Mamushë*) nuk kanë inspektor të tregut.

Sa i përket dëgjimeve publike për planifikimin e buxhetit në 29 komuna janë mbajtur 188 dëgjime publike, kurse në 9 komuna (*Obiliq, Novobërdë, Zubin Potok, Graçanicë, Pejë, Kamenicë, Kllokot, Partesh, Prishtinë*) nuk kanë mbajtur asnjë dëgjim publik.

2.2 Tatimet

Me qëllim të luftimit të ekonomisë jo formale në 33 komuna janë ndërmarr masat si: *vërejtje me shkrim, kontrolla të vazhdueshme, ofrim i këshillave të nevojshme për të vepruar ligjshëm, ndërmarrja e masave ndaj subjekteve të cilat kanë ushtruar veprimtarin pa qenë të regjistruara, gjoba mandatore, mbyllja e përkohshme e subjekteve ekonomike, lirimi nga taksat komunale etj.* Në 5 komuna (*Ranillug, Zubin Potok, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Zveçan*) nuk është ndërmarr asnjë veprim.

Gjatë periudhës Janar- Dhjetor 2021 nga 38 komuna raportuese, 31 komuna kanë pranuar 348 rekomandime nga Zyra Kombëtare e Auditimit, prej tyre 188 rekomandime janë të adresuar, 67 rekomandime të pa adresuara dhe pjesa tjetër e rekomandimeve gjendet në proces. Nga këto rekomandime, 124 rekomandime janë rekomandime financiare dhe 30 rekomandime të performancës. Për përmisimin e menaxhimit të financave lokale, në 33 komuna janë ndërmarr masat si: *vërejtje me shkrim, kontrolla të vazhdueshme, ofrim i këshillave të nevojshme për të vepruar ligjshëm, ndërmarrja e masave ndaj subjekteve të cilat kanë ushtruar veprimtarin pa qenë të regjistruara, Gjoba mandatore, mbyllja e përkohshme e subjekteve ekonomike, lirimi nga taksat komunale etj.* Në 5 komuna (*Ranillug, Zubin Potok, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Zveçan*) nuk është ndërmarr ndonjë veprim.

Njësia e Auditimit të Brendshëm është e funksionalizuar në 30 komuna, ndërsa janë 8 komuna (*Mamushë, Zubin Potok, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Kllokot, Zveçan, Partesh, Hani Elezit*) të cilat ende nuk e kanë funksionale këtë njësi, në këto komuna janë respektuar rregullat dhe procedurat e përcaktuara në proceset e auditimit. Sa i përket planifikimit të pronës komunale për zhvillim ekonomik lokal, janë 14 komuna të cilat kanë publikuar regjistrin e pronës

komunale ndërsa në 24 komuna (*Mamushë, Novobërdë, Malishevë, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Pejë, Graçanicë, Mitrovicë e Veriut, Fushë Kosovë, Klllokot, Partesh, Podujevë, Zveçan, Hani Elezit, Kamenicë, Viti, Vushtrri, Obiliq, Shtime, Ranillug, Ferizaj, Suharekë, Lipjan*) nuk është publikuar regjistri komunal.

2.3 Ndërmarrjet dhe politikat e industrisë

Në 8 komuna është bërë funksionalizimi i zonave ekonomike, ndërsa në 25 komuna (*Gjakovë, Gjiilan, Vushtrri, Shtime, Ranillug, Malishevë, Obiliq, Mamushë, Ferizaj, Lipjan, Zubin Potok, Deçan, Klinë, Kaçanik, Pejë, Junik, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Klllokot, Podujevë, Zveçan, Kamenicë, Viti, Partesh, Prishtinë*) ende nuk është bërë funksionalizimi i zonave ekonomike, në 1 komunë (*Suharekë*) është bërë pjesërisht si dhe në 4 komuna (*Novobërdë, Fushë Kosovë, Istog, Hani Elezit*) nuk ka zona ekonomike.

3 STANDARDET EVROPIANE

3.1 Bujqësia dhe zhvillimi rural

Në sektorin e bujqësisë sfidë e theksuar mbetet hartimi i dokumenteve për rregullimin e mëtejshëm të tokave bujqësore pasi që vetëm 7 komuna (*Lipjan, Gjakovë, Kamenicë, Prizren, Prishtinë, Junik, Glogoc*) kanë hartuar Plan Programin për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, ndërsa Planin për Menaxhimin e Tokave Rurale është i hartuar vetëm në 3 komuna (*Kamenicë, Istog, Podujevë*).

Gjatë periudhës Janar-Dhjetor 2021, në 21 komuna janë parashtruar 481 kërkesa për ndërrimin e destinimit të tokës, ndërsa në 17 komuna (*Gjiilan, Ranillug, Zubin Potok, Suharekë, Mamushë, Klinë, Rahovec, Glogoc, Skenderaj, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Zveçan, Partesh, Prishtinë*) nuk ka pasur kërkesa të parashtruara, krahas kësaj për këto kërkesa janë nxjerr 361 vendime.

Lidhur me konsolidimin e mëtejshëm të qendrave informative këshilluese komunale për bujqësi dhe zhvillim rural në 29 komuna janë të funksionalizuara qendrat informative, ndërsa në 9 komuna (*Zubin Potok, Kaçanik, Pejë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Podujevë, Prizren, Zveçan*) ende nuk janë funksionalizuar. Për mbështetjen e fermerëve për kultivimin e bujqësisë janë 23 komuna të cilat kanë ofruar mbështetje për 4466 fermerë në sektorësi: *blegtorisë, hortikulturës, perimtarisë, shpeztarietj*, ndërsa 15 komuna (*Shtime, Malishevë, Mamushë, Vushtrri, Ranillug, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Klinë, Junik, Rahovec, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Klllokot*) nuk kanë ofruar mbështetje për fermerët.

Për mbrojtjen e tokave bujqësore dhe promovimin e rëndësisë së tokave bujqësore, 10 komuna (*Lipjan, Mitrovicë Jugore, Glllogoc, Graçanicë, Shtërpçë, Pejë, Junik, Suharekë, Obiliq, Ferizaj*) kanë ndërmarr fushata vetëdijesuse/trajnime, ndërsa 28 komuna nuk kanë mbajtur asnjë fushatë.

Janë 7 komuna të cilat kanë inspektorë të bujqësisë, derisa janë 31 komuna (*Gjilan, Vushtrri, Malishevë, Ranillug, Suharekë, Obiliq, Mamushë, Ferizaj, Lipjan, Novobërdë, Zubin Potok, Dragash, Kaçanik, Pejë, Junik, Glllogoc, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Fushë Kosovë, Istog, Klllokot, Mitrovicë Jugore, Partesh, Podujevë, Prishtinë, Zveçan, Hani Elezit, Kamenicë, Viti*) të cilat ende nuk kanë inspektorë të bujqësisë. Në shumicën e komunave ku nuk ka inspektor të bujqësisë në këto raste inspektimet realizohen nga inspektori sanitar, inspektori regjional, inspektori i veterinarisë, inspektori i ndërtimit, inspektorët nga Zyra Rajonale e AUVK-ut, nga niveli qendror dhe koordinatori i bujqësisë. Numri i inspektimeve bujqësore në 14 komuna është 10745, kurse 24 komuna (*Gjilan Ferizaj Obiliq, Ranillug, Zubin Potok Suharekë, Malishevë, Mamushë, Dragash, Kaçanik, Pejë, Junik, Glllogoc, , Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Istog, Zveçan, Prishtinë, Fushë Kosovë, Hani Elezit*) nuk kanë pasur inspektime. Në 10 komuna numri i fletëparaqitjeve të parashtruara është 294 ndërsa në 28 komuna (*Obiliq, Ranillug, Zubin Potok, Suharekë, Malishevë, Mamushë, Ferizaj, Gjilan, Deçan, Dragash, Kaçanik, Pejë, Junik, Glllogoc, Skenderaj, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Klllokot, Zveçan, Podujevë, Partesh, Prishtinë, Fushë Kosovë, Hani Elezit*) nuk ka pasur asnjë fletëparaqitje të parashtruar.

3.2 Energjia

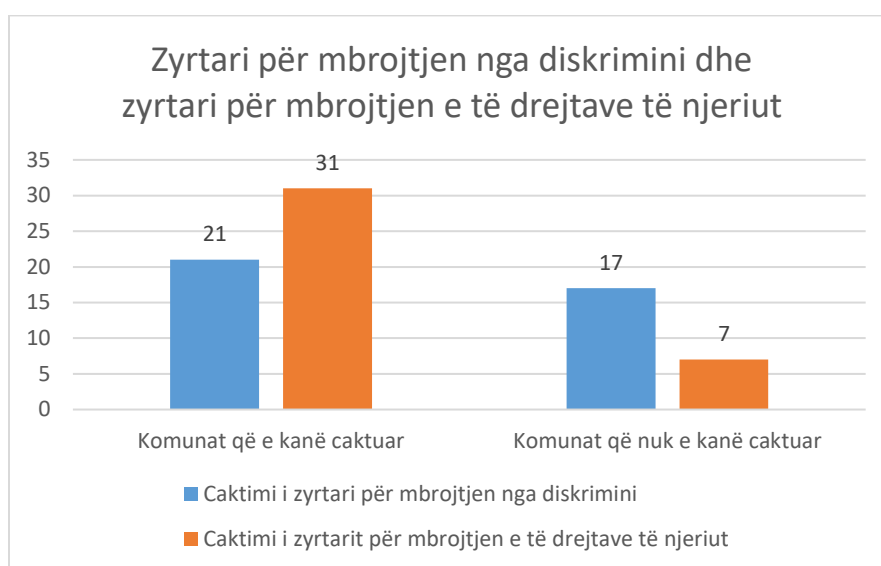
Me qëllim të zbatimit të obligimeve të dala nga MSA komunat në vazhdimësi kanë bërë zhvillime të mëtejme në politikat e fushës së eficiencës së energjisë. Hartimi i planeve komunale për eficiencën të energjisë është një ndër progreset e cili është specifikuar edhe në raportin e KE-së për Kosovën sepse deri më tani janë 30 komuna të cilat kanë hartuar planin për eficiencë të energjisë, ndërsa vetëm 8 komuna (*Ranillug, Zubin Potok, Dragash, Pejë, Graçanicë, Mitrovicë e Veriut, Fushë Kosovë, Malishevë*) ende nuk e kanë këtë plan. Me qëllim të zbatimit të këtij plani, komunat kanë zhvilluar një numër të lartë të projekteve kryesisht në objektet shkollore dhe në Qendra Kryesore të Mjekësisë Familjare si dhe në objektet publike të tjera të komunës.

3.3 Statistikat

Konform Ligji nr. 03/1-237 për regjistrimin e popullsisë, të ekonomive familjare dhe të banesave, 9 komuna kanë filluar përgatitjet për regjistrimin e popullsisë ndërsa në 29 komuna (*Shtime, Malishevë, Suharekë, Mamushë, Lipjan, Novobërdë, Gjakovë, Vushtrri, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Kaçanik, Pejë, Rahovec, Skenderaj, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Klllokot, Mitrovicë Jugore, Partesh, Podujevë, Prizren, Zveçan, Hani Elezit, Kamenicë, Viti, Ranillug*) ende nuk kanë filluar përgatitjet.

3.4 Gjyqësori dhe të drejtat themelore

Në kuadër të ligjit për mbrojtjen nga diskriminimi komunat janë të obliguar të caktojnë njësinë apo zyrtarin përkatës për të koordinuar dhe raportuar zbatimin e këtij ligji dhe sipas të dhënave zyrtare mund të shohim se deri më tani 21 komuna kanë caktuar zyrtarin për mbrojtjen nga diskriminimi, ndërsa 17 komuna (Ranillug, Novobërdë, Zubin Potok, Klinë, Kaçanik, Deçan, Junik, Gllogoc, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Istog, Podujevë, Hani Elezit, Prizren, Fushë Kosovë) ende nuk e kanë të caktuar. Kurse sa i përket zyrtarit përkatës për mbrojtjen e të drejtave të njeriut janë 31 komuna të cilat i kanë caktuar këta zyrtarë ndërsa në 7 komuna (Shtime, Malishevë, Novobërdë, Zubin Potok, Gllogoc, Leposaviq, Deçan) nuk janë caktuar ende.

Grafikoni 3: Caktimi i zyrtarit për mbrojtjen nga diskriminimi dhe zyrtarit për mbrojtjen e të drejtave të njeriut

Komunat kanë vazhduar aktivitetet e tyre edhe në fushën e mbrojtjes së të drejtave të njeriut, ku në 19 komuna janë zhvilluar aktivitete për promovimin dhe mbrojtjen e të drejtave të njeriut si: ligjërata nëpër shkolla, sesione informuese dhe këshillëdhënëse, fushata ndërgjegjësuëse, takime me shoqëria civile, janë shpërndarë broshura dhe informata për parandalimin e kësaj dukuri etj, ndërsa në 19 komuna (Suharekë, Vushtrri, Ranillug, Novobërdë, Deçan, Klinë, Pejë, Junik, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Zubin Potok, Klokot, Mitrovicë Jugore, Partesh, Zveçan, Hani Elezi, Viti) nuk ka pasur aktivitete. Në 10 komuna janë ndarë mjete buxhetore me shumë prej 48,500.00 euro për zhvillimin e aktiviteteve në fushën e të drejtave të njeriut.

Sa i përket publikimeve për njoftim të qytetarëve për të drejtat e tyre të cilat mund t'i realizojnë në institucionet kompetente, janë 15 komuna të cilat i kanë publikuar njoftimet në ueb faqe të komunave ndërsa në 23 komuna (Gjakovë, Gjilan, Vushtrri, Mamushë, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Malishevë, Shtime, Ranillug, Obiliq, Ferizaj, Suharekë, Istog, Klokot, Prizren, Zveçan, Hani Elezit, Viti, Fushë Kosovë) nuk janë publikuar.

Një tjetër e gjetur nga raporti i KE-së për Kosovën ka qenë edhe hartimi i Strategjisë dhe Planit të Veprimit kundër dhunës në familje, e cila strategji është hartuar vetëm në 2 komuna (*Dragash, Viti*). Në 21 komuna janë paraqitur 1010 raste të dhunës, kurse në 17 komuna (*Ranillug, Obiliq, Mamushë, Novobërdë, Kllokot, Partesh, Podujevë, Kamenicë, Deçan, Dragash, Junik, Graçanicë, Shtërpçë, Vushtrri, Shtime, Mitrovicë e Veriut, Pejë*) nuk ka pasur raste të paraqitura të dhunës. Komunitatet kanë raportuar që ndaj rasteve të paraqitura kanë ndërmarr veprime dhe kanë ofruar mbështetje. Për rritjen e vetëdijesimit të publikut për dhunën në familje janë 28 komuna të cilat kanë ndërmarr masa/veprime ndaj viktimave të dhunës në familje konform ligjit për mbrojtjen nga dhuna në familje si: *vetëdijesimi i qytetarëve mbi pasojat e dhunës në familje, këshillime sociale, fushata vetëdijesuese, trajnime, broshura të shpërndara, etj* kurse në 10 komuna (*Novobërdë, Shtime, Ranillug, Zubin Potok, Klinë, Kaçanik, Pejë, Mitrovicë e Veriut, Kllokot, Mitrovicë Jugore*) nuk është ndërmarr asnjë veprim.

Sa i përket themelimit të këshillit komunal për mbrojtjen e viktimave të dhunës në familje në baza gjinore, në 20 komuna është themeluar ky këshill, ndërsa në 18 komuna (*Vushtrri, Ranillug, Mamushë, Ferizaj, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Klinë, Pejë, Junik, Skenderaj, Graçanicë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Kllokot, Podujevë, Prizren, Zveçan*) nuk janë themeluar ende.

Janë bërë përpjekje të vazhdueshme nga komunitatet për të përkrahur zbatimin e politikave gjinore, sipas të dhënave në 37 komuna numri i femrave në pozita menaxheriale është 2250 , ndërsa 1 komuna (*Mitrovicë e Veriut*) nuk kanë ofruar të dhëna. Në administratën publike lokale duke përfshirë edhe kuvendin e komunës në 36 komuna, janë të përfshira 4002 femra, ndërsa 2 komuna (*Pejë dhe Mitrovicë Veriore*) nuk kanë ofruar të dhëna. Sa i përket raportit statistikor (gjinor) të drejtorëve të drejtorive komunale, në 28 komuna nga 297 drejtori komunale të funksionalizuara prej tyre janë 84 drejtori komunale që udhëhiqen nga grat dhe 213 drejtori komunale që udhëhiqen nga burrat ndërsa 10 komuna (*Ranillug, Podujevë, Partesh, Deçani, Dragash, Rahovec, Peja, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Shtërpçë*) nuk kanë ofruar informacione.

Lidhur me zbatimin e të drejtave pronësore të grave në 26 komuna kanë ndërmarr veprime me qëllim të rritjes së ndërgjegjësimit dhe përmirësimit për të drejtat pronësore të grave: *janë zhvilluar aktivitete me gratë e viseve rurale, lirimi i grave nga taksat komunale për regjistrimin e pronës së përbashkët, takime me grupe të grave dhe punëtori, janë shpërndarë postera dhe fletushka, janë vendosur postera nëpër vende të frekuentuara, janë organizuar fushata ndërgjegjëse lidhur me Udhëzimin Administrativ (QRK) Nr. 02/2020 për masat e veçanta për regjistrimin e pronës së paluajtshme të përbashkët në emër të të dy bashkëshorteve kurse në 12 komuna (Gjakovë, Zubin Potok, Shtime, Suharekë, Obiliq, Shtërpçë, Pejë, Mitrovica e Veriut, Istog, Mitrovicë Jugore, Zveçan, Hani Elezit) nuk janë ndërmarr veprime. Në emër të dy bashkëshortëve në 25 komuna janë të regjistruar 3380 prona ndërsa në 13 komuna (Vushtrri, Ranillug, Deçan, Pejë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Mitrovicë Jugore, Partesh, Zveçan, Hani Elezit, Zubin Potok, Graçanicë) nuk janë ofruar informacione.*

Sfidë tjetër e identifikuar nga raporti i Komisionit Evropian për nivelin lokal të qeverisjes është edhe zbatimi i ligjit për mbrojtjen e fëmijëve, një numër i konsiderueshëm i komunave kanë shfaqur sfidat dhe vështirësitë e tyre për zbatimin e këtij ligji si: *mungesa e mjeteve financiare, mungesa e stafit profesional, numri i ulët i dëgjimeve publike etj.* Për ngritjen e vetëdijesimit mbi këtë ligj në 19 komuna janë organizuar fushata vetëdijesuese edukuese ndërsa 19 komuna (*Shtim, Ranillug, Lipjan, Novobërdë, Zubin Potok, Dragash, Kaçanik, Skenderaj, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Rahovec, Pejë, Mitrovicë e Veriut, Istog, Klokot, Partesh, Zveçan, Hani Elezit*) nuk kanë zhvilluar asnjë fushatë. Janë vetëm 3 komuna (*Lipjan, Klinë, Gllogoc*) të cilat kanë ndarë mjete financiare për zhvillimin dhe mirëmbajtjen e shërbimeve për mbrojtjen e fëmijëve. Në 19 komuna janë caktuar zyrtarët përkatës për mbrojtjen e fëmijëve, ndërsa në 19 komuna (*Vushtrri, Suharekë, Ferizaj, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Leposaviq, Pejë, Klinë, Mitrovicë e Veriut, Mitrovicë Jugore, Istog, Podujevë, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Fushë Kosovë*) ende nuk janë caktuar.

Për fuqizimin e nivelit lokal në luftën kundër trafikimit të qenieve njerëzore, në 2 komuna (*Novobërdë, Prizren*) janë hapur dhe funksionalizuar strehimoret për viktimat e trafikimit të qenieve njerëzore si dhe në 3 komuna (*Suharekë, Malishevë, Shtime*) janë të hapura në nivel regional. Për mbështetjen e strehimoreve janë ofruar mbështetje buxhetore nga 12 komuna (*Shtime, Malishevë, Suharekë, Obiliq, Ferizaj, Fushë Kosovë, Hani Elezit, Viti, Dragash, Klinë, Kaçanik, Pejë*).

Gjatë periudhës Janar-Dhjetor 2021, në 4 komuna (*Shtime, Fushë Kosovë, Mitrovicë Jugore dhe Viti*) janë paraqitur 9 raste të strehimit dhe kompensimit të viktimave të trafikimit për të cilat raste është siguruar ndihmë nga komunat. Ndërsa sa i përket miratimit të Planit tre-vjeçar për strehim social është hartuar në 9 komuna derisa janë 29 komuna (*Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Viti, Klokot, Istog, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Hani Elezit, Dragash, Klinë, Pejë, Junik, Rahovec, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Gjilan, Vushtrri, Malishevë, Ranillug, Mamushë, Novobërdë, Zubin Potok, Lipjan, Ferizaj, Shtime, Obiliq*) të cilat ende nuk kanë hartuar këtë plan.

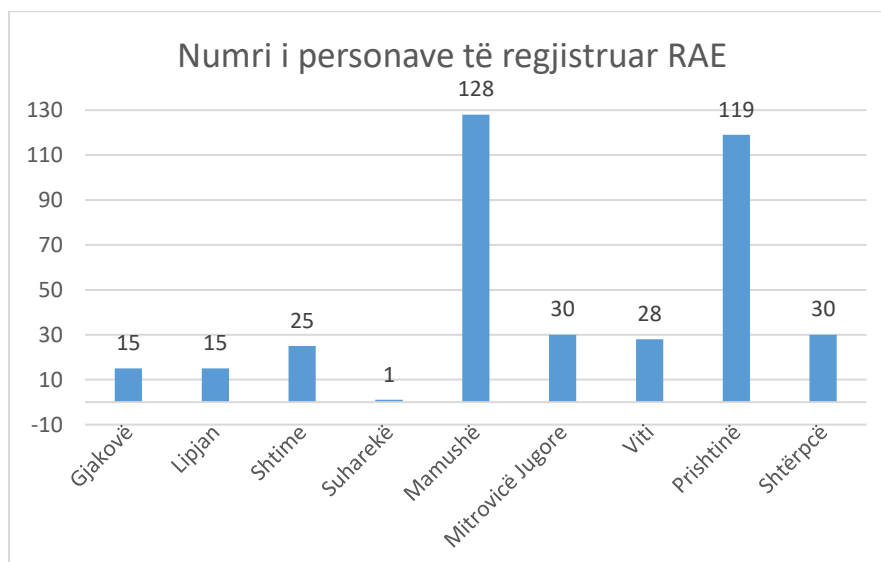
Komiteti Konsultativ për Personat me Aftësi të Kufizuar është funksionalizuar në 18 komuna, ndërsa në 20 komuna (*Ranillug, Obiliq, Mamushë, Lipjan, Novobërdë, Deçan, Dragash, Klinë, Pejë, Skenderaj, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Klokot, Istog, Podujevë, Prizren, Zveçan, Partesh*) ende nuk është funksionalizuar. Sa i përket ndihmës juridike falas për të gjithë qytetarët e Republikës së Kosovës, në 6 regjione (*Gjakovë, Gjilan, Ferizaj, Pejë, Mitrovicë Jugore, Prizren*) janë funksionale zyrat rajonale për ndihmë juridike falas ndërsa në 1 komunë (*Prishtinë*) kjo zyrë nuk është funksionale. Ndërsa zyrat mobile për ndihmë juridike falas si formë e organizimit të shërbimeve juridike, janë themeluar në 16 komuna si dhe në 15 komuna (*Vushtrri, Malishevë, Ranillug, Obiliq, Mamushë, Novobërdë, Zubin Potok, Rahovec, Klinë, Kaçanik, Junik, Shtërpçë, Klokot, Zveçan, Partesh,*) ende nuk janë themeluar. Numri i personave të cilët kanë kërkuar ndihmë juridike falas në këto zyra është 1535.

3.5 Mbrojtja e minoriteteve

Për zbatimin e Strategjisë për komunitetin rom, ashkali dhe egjiptian, në 15 komuna është themeluar komiteti lokal ndërsa në 16 komuna (*Gjilan, Malishevë, Mamushë, Novobërdë, Zubin Potok, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Viti, Klllokot, Podujevë, Prizren, Zveçan*) nuk është themeluar. Si dhe në 7 komuna (*Skenderaj, Glllogoc, Junik, Dragash, Kaçanik, Partesh, Hani Elezit*) nuk ka komunitete rom, ashkali dhe egjiptian.

Në 12 komuna është miratuar Plani Lokal i Veprimit për Integrimin e Komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian ndërsa në 19 komuna (*Malishevë, Ranillug, Novobërdë, Zubin Potok, Suharekë, Pejë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Viti, Klllokot, Podujevë, Obiliq, Mamushë, Gjilan, Zveçan, Lipjan*) nuk është hartuar ende si dhe në 7 komuna (*Skenderaj, Dragash, Junik, Glllogoc, Kaçanik, Partesh, Hani Elezit*) nuk kanë komunitete rom, ashkali dhe egjiptian.

Gjatë periudhës Janar-Dhjetor 2021, në 9 komunash numri i personave të regjistruar nga komuniteti Rom, Ashkali dhe Egjiptian është 391. Për realizmin e fushatave për regjistrim falas të Komunitetit Rom, Ashkali dhe Egjiptian në 9 komuna janë realizuar fushata për regjistrim, ndërsa në 22 komuna (*Vushtrri, Gjakovë, Ranillug, Zubin Potok, Malishevë, Ferizaj, Gjilan, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Rahovec, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Klllokot, Istog, Zveçan, Podujevë, Fushë Kosovë, Viti, Mitrovicë Jugore, Prishtinë, Pejë*) nuk janë realizuar fushatasi dhe 7 komuna (*Glllogoc, Skenderaj, Dragash, Junik, Partesh, Hani Elezit, Kaçanik*) nuk ka komunitet rom, ashkali dhe egjiptian.

Grafikoni 4: Numri i personave të regjistruar RAE

3.6 Drejtësia, liria dhe siguria

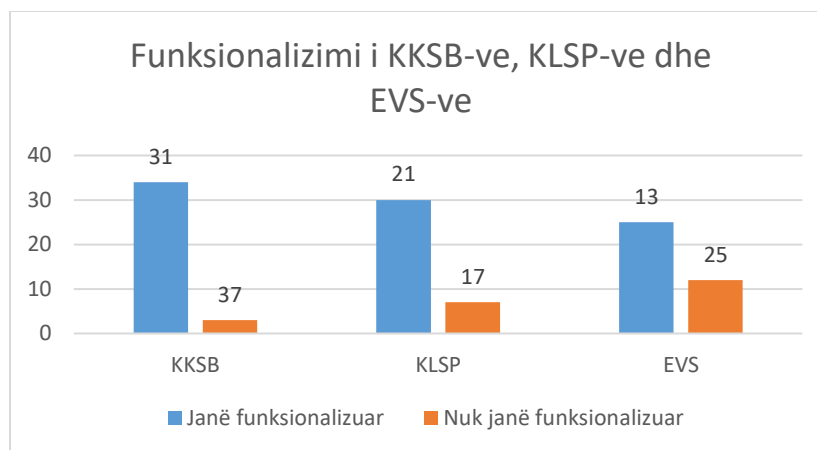
Një ndër sfidat e raportit të KE-së për Kosovën është edhe hartimi i Planit Lokal të Veprimit për Riintegrim për të cilin plan janë 24 komuna që kanë arrit të hartojnë ndërsa 14 komuna (*Malishevë, Ranillug, Novobërdë, Zubin Potok, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Mitrovicë Jugore, Klllokot, Prizren, Zveçan, Hani Elezit, Ferizaj*) ende nuk e kanë hartuar. Gjithashtu për periudhën Janar-Dhjetor 2021 është ndarë buxhet për personat e riintegruar vetëm në 4 komuna (*Vushtrri, Suharekë, Gjakovë, Graçanicë*).

3.7 Menaxhimi i kufirit dhe migracioni

Ofrimi i mundësive për kthim për personat e zhvendosur, dhe përkrahja nga niveli lokal ka vazhduar edhe gjatë kësaj periudhe. Në 24 komuna numri i personave të zhvendosur është 1701 ndërsa në 14 komuna (*Gjakovë, Gjilan, Shtime, Ferizaj, Vushtrri, Malishevë, Kaçanik, Skenderaj, Leposaviq, Mitrovicë Jugore, Klllokot, Zveçan, Partesh dhe Hani i Elezit*) nuk ka pasur persona të zhvendosur. Për personat e rikthyer në 6 komuna (*Gjakovë, Obiliq, Klinë, Shtërpçë, Pejë, Kamenicë*) janë ndërtuar 31 shtëpi.

Sa i përket aplikimit për asistencë nga fondi për ri-integrim në 18 komuna numri i aplikimeve është 189 ndërsa numri i aplikimeve për zhvillimin e bizneseve nga personat e riatdhesua në 18 komuna është 173. Krijimi i bazës së të dhënave për personat e zhvendosur është përfunduar në 20 komuna ndërsa në 18 komuna (*Gjakovë, Vushtrri, Shtime, Malishevë, Ranillug, Ferizaj, Zubin Potok, Kaçanik, Pejë, Rahovec, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Klllokot, Partesh, Prizren, Zveçan, Hani Elezit, Viti*) ende nuk është krijuar.

Në 31 komuna janë funksionale KKSB-të dhe kanë mbajtur 115 takime ndërsa në 7 komuna (*Novobërdë, Zubin Potok, Graçanicë, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Istog, Zveçan*) nuk janë funksionale. Këshilli Lokal për Siguri Publike është funksional në 21 komuna dhe janë mbajtur 72 takime të KLSP-ve ndërsa në 17 komuna (*Shtime, Novobërdë, Junik, Skenderaj, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Zveçan, Hani Elezit, Mitrovicë Jugore, Ranillug, Graçanicë, Klinë, Pejë, Mitrovicë Jugore, Prishtinë, Gjakovë, Zubin Potok*) nuk janë funksional. Ekipi Vepruese për Siguri është funksional në 13 komuna dhe janë mbajtur 39 takime të EVS-ve ndërsa në 25 komuna (*Gjakovë, Shtime, Novobërdë, Ranillug, Zubin Potok, Mamushë, Deçan, Klinë, Kaçanik, Pejë, Glllogoc, Skenderaj, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Klllokot, Istog, Zveçan, Prizren, Prishtinë, Fushë Kosovë, Hani Elezit*) nuk janë funksionale.

Grafikoni 3: Funksionalizimi i KKSBS-ve, KLSP-ve dhe EVS-ve

Këshillat e fshatrave janë themeluar dhe janë funksionale në 25 komuna ndërsa në 11 komuna (*Dragash, Klinë, Junik, Skenderaj, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Istog, Zveçan, Prishtinë, Fushë Kosovë*) nuk janë themeluar si dhe në 2 komunë (*Ranillug, Mamushë*) nuk janë ofruar informacione.

3.8 Arsimi dhe kultura

Zhvillimi i sistemit të arsimit dhe ngritja e kapaciteteve në arsimin gjithëpërfshirës kanë vazhduar në komuna, për të cilën çështje 20 komuna kanë organizuar 186 trajnime me 4407 mësimdhënës të trajnuar ndërsa 18 (*Ranillug, Zubin Potok, Malishevë, Klinë, Kaçanik, Pejë, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Viti, Kllokot, Zveçan, Partesh, Prizren, Prishtinë, Fushë Kosovë*) komuna nuk kanë organizuar trajnime.

Numri i çerdheve funksionale në 35 komuna është 155 ndërsa në 2 komuna (*Mamushë, Novobërdë*) nuk ka çerdhe funksionale, si dhe 1 komunë (*Mitrovicë e Veriut*) nuk ka ofruar informacione.

Sa i përket rritjes së nivelit të pjesëmarrjes së fëmijëve në institucionet e edukimit parashkollor, në 33 komuna numri i fëmijëve të moshës 0-5 vjeç që ndjekin arsimimin dhe kujdesin e fëmijërisë së hershme është 7849 fëmijë ndërsa në 2 komuna (*Mamushë, Novobërdë*) nuk ka fëmijë të përfshirë në çerdhe të moshës 0-5 vjeç, si dhe 3 komuna (*Mitrovicë e Veriut, Partesh, Zubin Potok*) nuk kanë ofruar informacione. Numri i fëmijëve me nevoja të veçanta të cilët janë përfshirë në çerdhe në 28 komuna është 454 kurse në 9 komuna (*Novobërdë, Ranillug, Zubin Potok, Mamushë, Dragash, Skenderaj, Kllokot, Podujevë, Partesh*) nuk kanë fëmijë me nevoja të veçanta të cilët janë përfshirë në institucionet e arsimit parashkollor. Si dhe 1 komunë (*Mitrovicë e Veriut*) nuk ka ofru informacione.

Në 4 komuna (*Vushtrri, Pejë, Istog, Prizren*) komuniteti jo shumicë vazhdon të përballet me sfidat kryesisht për shkak të mungesës së librave shkollorë, për të cilat raste komunat kanë ngritur shqetësime në institucione përkatëse. Numri i rasteve të braktisjes së shkollimit nga komuniteti

jo shumicë në 8 komuna (*Lipjan, Ferizaj, Obiliq, Istog, Prizren, Rahovec, Pejë, Graçanicë*) është 140 ndërsa 30 komuna nuk kanë pasur asnjë rast.

Me qëllim të sensibilizimit të shkollimit të fëmijëve nga komunitet i jo shumicë janë 14 komuna që kanë zhvilluar fushata vetëdijësuese me prindërit mbi rëndësinë e regjistrimit të fëmijëve të komuniteteve pakicë në shkolla si dhe janë zhvilluar projekte të tjera në bashkëpunim me OJQ “BalkanSunfloëers”, OJQ “Zëri romve dhe OJQ “VORAE ndërsa në 19 komuna (*Gjakovë, Malishevë, Ranillug, Suharekë, Mamushë, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Kaçanik, Skenderaj, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Fushë Kosovë, Klllokot, Mitrovicë Jugore, Zveçan, Kamenicë*) nuk është zhvilluar asnjë projekt si dhe 5 komuna (*Glllogoc, Junik, Partesh, Hani Elezit, Viti*) nuk kanë komunitet i jo shumicë.

Planin e veprimit për parandalimin e braktisjes dhe të mos regjistrimit të shkollimit për komunitet i jo shumicë (rom dhe ashkali) është i hartuar vetëm në 2 komuna (*Rahovec, Fushë Kosovë*). Janë 26 komuna të cilat kanë formuar ekipet vepruese për parandalimin e braktisjes së nxënësve në shkolla si dhe në 12 komuna (*Gjilan, Vushtrri, Malishevë, Ranillug, Zubin Potok, Graçanicë, Leposaviq, Junik, Mitrovica e Veriut, Partesh, Prizren, Zveçan*) endenuk janë formuar.

3.9 Mjedisi

Komunat mbeten të përkushtuara në ruajtjen dhe mbrojtjen e mjedisit si dhe në sistemin e menaxhimit të mbeturinave, me qëllim të zbatimit të Ligjit për Mbrojtjen e Mjedisit 26 komuna kanë hartuar planin për menaxhimin e mbeturinave komunale ndërsa 12 komuna (*Gjilan, Vushtrri, Malishevë, Ranillug, Zubin Potok, Graçanicë, Leposaviq, Junik, Mitrovica e Veriut, Partesh, Prizren, Zveçan*) ende nuk kanë hartuar këtë plan. Komunitet i jo shumicë në vazhdimësi në të cilat hasin sfida për zbatimin e Ligjit për Mbrojtjen e Mjedisit dhe zbatimin e Planit të menaxhimit të mbeturinave komunale për shkaqe tëfondeve të pamjaftueshme, mosvetëdijesimit të qytetarëve, mungesës së pagesave nga ana e qytetarëve, numrit të vogël të inspektimeve, mungesës së ndërmarrjeve, stafit jo adekuat për laminë përkatëse, mungesës së pajisjeve të mjaftueshme teknike për kompaninë që menaxhon me mbeturinat etj.

Me qëllim të promovimit dhe mbrojtjes së mjedisit, në 11 komuna janë zhvilluar 36 fushata ndërsa 27 komuna (*Lipjan, Vushtrri, Gjakovë, Shtime, Novobërdë, Ranillug, Zubin Potok, Suharekë, Malishevë, Ferizaj, Deçan, Dragash, Klinë, Kaçanik, Pejë, Junik, Rahovec, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë Jugore, Klllokot, Istog, Zveçan, Podujevë, Partesh, Prishtinë, Hani Elezit*) nuk kanë zhvilluar asnjë fushatë. Hartimi i planit të veprimit për cilësinë e ajrit mbetet sfidë e theksuar e komunave ku vetëm 1 komuna (*Glllogoc*) ka hartuar këtë plan.

Numri i deponive ilegale në 33 komuna është 1110 ndërsa 4 komuna (*Zubin Potok, Junik, Deçan, Shtërpçë*) nuk kanë ofruar informacione si dhe 1 komunë (*Partesh*) nuk ka deponi ilegale.

3.10 Mbrojtja e konsumatorit dhe e shëndetit publik

Në fushën e shëndetit të nënës dhe fëmijës, janë 20 komuna që kanë organizuar fushata vetëdijësuese ndërsa në 18 komuna (Gjakovë, Shtime, Ranillug, Ferizaj, Novobërdë, Malishevë, Mamushë, Deçan, Junik, Glllogoc, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Klllokot, Partesh, Podujevë, Prizren, Zveçan) nuk është organizuar asnjë fushatë. Gjatë periudhës Janar-Dhjetor 2021, në 17 komuna janë mbajtur 60 trajnime për shëndetin e nënës dhe fëmijës kurse në 21 komuna (Gjakovë, Shtime, Novobërdë, Ranillug, Malishevë, Mamushë, Deçan, Klinë, Kaçanik, Rahovec, Glllogoc, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Klllokot, Zveçan, Podujevë, Partesh, Prizren, Fushë Kosovë) nuk është zhvilluar asnjë trajnim.

Ndërsa për zbatimin e ligjit kundër duhanit në 16 komuna janë bërë 1184 inspektime derisa në 22 komuna (Vushtrri, Gjakovë, Novobërdë, Zubin Potok, Suharekë, Malishevë, Mamushë, Ferizaj, Gjilan, Skenderaj, Rahovec, Graçanicë, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Mitrovicë, Viti, Istog, Zveçan, Podujevë, Prizren, Prishtinë, Fushë Kosovë) nuk ka pasur inspektime, në kuadër të inspektimeve të bëra numri i gjobave të shqiptuara në 7 komuna (Klinë, Kaçanik, Skenderaj, Kamenicë, Istog, Prizren, Gjakovë) është 90.

4 VEPRIMET E NDËRMARRA NGA KOMUNAT ME RASTIN E COVID -19

Me qëllim të zbatimit të vendimeve të Qeverisë, rekomandimeve nga Ministria e Shëndetësisë, Institutit Kombëtar të Shëndetësisë Publike të Kosovës për ruajtjen e shëndetit publik, janë 23 komuna që kanë shqiptuar 1665 gjoba për mos zbatim të masave kurse në 15 komuna (Gjakovë, Zubin, Potok, Mamushë, Rahovec, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Viti, Zveçan, Podujevë, Partesh, Prishtinë, Fushë Kosovë, Hani Elezit) nuk është shqiptuar asnjë gjobë pasi që janë respektuar masat e rekomanduara.

Komunat kanë pasur një rol aktiv në ndërmarrjen e masave për parandalimin e pandemisë COVID-19, ku në 37 komuna: janë themeluar shtabet emergjente komunale, janë bërë dezinfektimet e gjitha objekteve, janë bërë instalimet e tuneleve dezinfektuese, janë zbatuar masat dhe rekomandimet nga MSH, është ofruar përkujdesje shëndetësore ndaj personave të prekur me COVID 19, është ofruar ndihmë për familjet të cilat kanë pasur nevojë, është bërë aktivizimi i administratorëve të fshatrave, janë ngritur tenda për kontrollë paraprak për personat me simptomat e virusit pandemik, është ofruar kontributë në kompanitë publike me pajisje për mbrojtje nga virus, është zhvilluar një sërë ligjëratash online me mjek të lëmive të ndryshme, janë realizuar testimeserologjike, është bërë vaksinimi i qytetarëve sipas planit shtetëror të hartuar nga MSH dhe IKSHP etj ndërsa 1 komunë (Mitrovicë Veriore) nuk ka ofruar të dhëna.

Për menaxhimin e pandemisë COVID-19 në 25 komuna janë ndarë 1,685,999.00 euro mjete financiare, në 8 komuna (Malishevë, Novobërdë, Fushë Kosovë, Klllokot, Prizren, Kamenicë, Viti, Partesh) nuk janë ndarë mjete financiare si dhe 5 komuna (Junik, Rahovec, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Zubin Potok) nuk kanë ofruar informacione. Gjithashtu pothuajse gjitha komunat kanë qenë të përkrahura edhe nga donatorë të tjerë si: USAID, UNICEF, OSBE, IOM, , ROMACTED,

UNMIK, , KFOR, AQH, OJQ-të, Bashkësia Islame e Kosovës Save the Children, Caritas, , Kryqi Kuq, VivaFresh, Eliad, ETC, dhe shumë donatorë të tjerë privat.

Janë 28 komuna të cilat në parandalimin e pandesimë kanë has në sfidat si: mungesë të mjeteve mbrojtëse, numër të vogël të testeve, staf i kufizuar mjekësor, mungesë e mjeteve financiare, mungesa e barnave esenciale, vonesa në fillimin e vaksinimit në masë të qytetarëve, procedura e aplikimit për vaksinim nga qytetarët vetëm përmes portalit qeveritar E-Kosova sfidë për moshat e vjetra, hezitimi i qytetarëve për vaksinim anticovid 19 etj ndërsa në 10 komuna (Mamushë, Novobërdë, Partesh, Zveçan, Zubin Potok, Dragash, Rahovec, Gllogoc, Graçanicë, Mitrovicë e Veriut) nuk kanë pasur ndonjë sfidë.

Përballja me pandeminë COVID-19 ka ndikuar edhe në ushtrimin e aktiviteteve të bizneseve për çka janë mbyllur 722 biznese në 22 komuna. Me qëllim të përkrahjes së bizneseve, 8 komuna (Gjilan, Vushtrri, Ferizaj, Gjakovë, Skenderaj, Rahovec, Junik, Kamenicë) kanë ndarë mjete financiare në shumë prej 584,351.00 euro për subvencionimin e bizneseve gjatë kohës së pandemisë COVID-19.

REKOMANDIMET

Në bazë të dhënave të nxjerra nga raportet individuale të komunave në këtë raport, MAPL rekomandon:

- **Të hartohet Strategjia për Komunikim dhe Marrëdhënie me Publikun në komunat:** Gjilan, Shtime, Ranillug, Suharekë, Obiliq, Mamushë, Ferizaj, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Klinë, Kaçanik, Junik, Gllogoc, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Viti, Klokot, Istog, Podujevë, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Fushë Kosovë, Hani Elezit;
- **Të hartohet Strategjia kundër dhunës në familje:** Gjakovë, Gjilan, Vushtrri, Shtime, Malishevë, Ranillug, Suharekë, Mamushë, Ferizaj, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Klinë, Kaçanik, Pejë, Junik, Rahovec, Gllogoc, Skenderaj, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Klokot, Istog, Podujevë, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Fushë Kosovë, Hani Elezit, Obiliq, Lipjan
- **Të hartohet Plani Lokal për Integritet në komunat:** Shtime, Ranillug, Obiliq, Mamushë, Ferizaj, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Klinë, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Viti, Klokot, Istog, Podujevë, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Fushë Kosovë, Gjilan, Malishevë;
- **Të hartohet Plani tre-vjeçar për strehim Social në komunat:** Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Viti, Klokot, Istog, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Hani Elezit, Dragash, Klinë, Pejë, Junik, Rahovec, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Gjilan, Vushtrri, Malishevë, Ranillug, Mamushë, Novobërdë, Zubin Potok, Lipjan, Ferizaj, Shtime, Obiliq;
- **Të hartohet Plani për Mbrojtjen e Trashëgimisë Kulturore në komunat:** Gjakovë, Gjilan, Shtime, Malishevë, Ranillug, Suharekë, Obiliq, Mamushë, Ferizaj, Lipjan, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Klinë, Kaçanik, Gllogoc, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e

Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Viti, Klokot, Istog, Podujevë, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Fushë Kosovë, Hani Elezit;

- **Të hartohet Plan Programi për Bujqësi dhe Zhvillim Rural në komunat:***Vushtrri, Shtime, Mamushë, Malishevë, Ranillug, Suharekë, Obiliq, Ferizaj, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Klinë, Kaçanik, Pejë, Rahovec, Skenderaj, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Mitrovicë Jugore, Viti, Klokot, Istog, Podujevë, Zveçan, Partesh, Fushë Kosovë, Hani Elezit, Gjilan;*
- **Të hartohet Plan për Menaxhimin e Tokave Rurale në komunat:***Gjakovë, Suharekë, Vushtrri, Malishevë, Ranillug, Obiliq, Mamushë, Ferizaj, Lipjan, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Klinë, Kaçanik, Pejë, Junik, Rahovec, Gllogoc, Skenderaj, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Mitrovicë Jugore, Viti, Klokot, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Fushë Kosovë, Hani Elezit, Gjilan, Shtime;*
- **Të hartohet Plani për Eficiencës të Energjisë në komunat:***Ranillug, Zubin Potok, Dragash, Pejë, Graçanicë, Mitrovicë e Veriut, Fushë Kosovë, Malishevë;*
- **Të hartohet plani për menaxhimin e mbeturinave në komunat:***Gjilan, Vushtrri, Malishevë, Ranillug, Zubin Potok, Graçanicë, Leposaviq, Junik, Mitrovica e Veriut, Partesh, Prizren, Zveçan;*
- **Të hartohet Plani Lokal i Veprimit për Integrimin e Komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian në komunat:***Malishevë, Ranillug, Novobërdë, Zubin Potok, Suharekë, Pejë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Viti, Klokot, Podujevë, Obiliq, Mamushë, Gjilan, Zveçan, Lipjan;*
- **Të hartohet plani i veprimit për cilësinë e ajrit në komunat:***Gjakovë, Gjilan, Mamushë, Vushtrri, Shtime, Malishevë, Ranillug, Suharekë, Obiliq, Ferizaj, Lipjan, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Klinë, Kaçanik, Pejë, Junik, Rahovec, Skenderaj, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Viti, Klokot, Istog, Podujevë, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Fushë Kosovë, Hani Elezit;*
- **Të themelohen dhe të funksionalizohen Këshillat Komunal për Siguri në Bashkësi (KKSB) në komunat:***Novobërdë, Zubin Potok, Graçanicë, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Istog, Zveçan*
- **Të themelohen dhe të funksionalizohen Këshillat Lokal për Siguri Publike (KLSP) në komunat:***Shtime, Novobërdë, Junik, Skenderaj, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Zveçan, Hani Elezit, Mitrovicë Jugore, Ranillug, Graçanicë, Klinë, Pejë, Mitrovicë Jugore, Prishtinë, Gjakovë, Zubin Potok;*
- **Të themelohen dhe të funksionalizohet Ekipi Vepruese për Siguri (EVS) në komunat:***Gjakovë, Shtime, Novobërdë, Ranillug, Zubin Potok, Mamushë, Deçan, Klinë, Kaçanik, Pejë, Gllogoc, Skenderaj, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Klokot, Istog, Zveçan, Prizren, Prishtinë, Fushë Kosovë, Hani Elezit;*
- **Të themelohen Këshillat në Fshatra në komunat:***Dragash, Klinë, Junik, Skenderaj, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Istog, Zveçan, Prishtinë, Fushë Kosovë;*
- **Të caktohet zyrtari për mbrojtjen nga diskriminimi në komunat:***Ranillug, Novobërdë, Zubin Potok, Klinë, Kaçanik, Deçan, Junik, Gllogoc, Leposaviq, Mitrovicë e Veriut, Kamenicë, Mitrovicë Jugore, Istog, Podujevë, Hani Elezit, Prizren, Fushë Kosovë;*

- **Të caktohet zyrtari që raporton për planin për integritet në komunat:***Gjilan, Shtime, Malishevë, Ranillug, Suharekë, Obiliq, Mamushë, Ferizaj, Novobërdë, Deçan, Dragash, Klinë, Junik,, Graçanicë, Leposaviq, Shtërpçë, Mitrovicë e Veriut, Podujevë, Kamenicë, Hani Elezit, Klokot, Mitrovicë Jugore, Istog, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Fushë Kosovë;*
- **Të caktohet zyrtari përkatës për mbrojtjen e fëmijës:***Vushtrri, Suharekë, Ferizaj, Novobërdë, Zubin Potok, Deçan, Dragash, Leposaviq, Pejë, Klinë, Mitrovicë e Veriut, Mitrovicë Jugore, Istog, Podujevë, Prizren, Zveçan, Prishtinë, Partesh, Fushë Kosovë;*
- **Të themelohen Qendra për regjistrimin e bizneseve (one-stop shopet) në komunat:***Malishevë, Mamushë, Zubin Potok, Klokot, Zveçan, Prishtinë, Junik;*

